

Teoria deformacji

VI seria zadań (na poniedziałek 30.03, wersja 1.33)

Z poprzednich list pozostały tylko dwa podpunkty zadania V.3.4-5. Można je zgłaszać. Pisałem w niedoczasie więc jest zwiększona szansa na błędy. Zgłaszajcie i z góry przepraszam!

Zadanie 1 OBLICZANIE WIELOMIANÓW HILBERTA

Niech $\mathbb{k}$ będzie ciałem i niech $Z \subset \mathbb{P}_{\mathbb{k}}^n$ będzie domkniętym podschematem. Załóżmy, że Z jest wymiaru zero.

1. Pokaż, że przestrzeń topologiczna $|Z|$ składa się ze skończenie wielu punktów. Pokaż, że każda spójna składowa Z jest jako przestrzeń topologiczna punktem.
2. Niech $Z' \subset Z$ będzie spójną składową. Pokaż, że istnieje hiperpłaszczyzna w $\mathbb{P}_{\mathbb{k}}^n$ nieprzecinająca Z' i wnioskuje, że Z' jest afinicznym schematem. Wywnioskuj, że Z jest afinicznym schematem.
3. Niech $Z = \text{Spec}(A)$. Uzasadnij, że A jest algebrą Artinowską. Pokaż, że każdy snop lokalnie wolny rangi d na Z jest wolny. *Wskazówka: produkt lokalizacji $A \rightarrow \prod_{\mathfrak{m} \in \text{Spec}(A)} A_{\mathfrak{m}}$ jest izomorfizmem.*
4. Pokaż, że funkcja $n \mapsto \dim_{\mathbb{k}} H^0(Z, \mathcal{O}_Z(n))$ jest stała i równa $\dim_{\mathbb{k}} A$. Liczbę $\dim_{\mathbb{k}} A$ nazywamy *stopniem* schematu Z . Zauważmy, że stopień jest równy wielomianowi Hilberta Z i że stopień zależy od wyboru ciała bazowego $\mathbb{k}$.

Zadanie 2 LOKALNA WOLNOŚĆ WAŻNYM ZAŁOŻENIEM

Podaj przykład schematu $X = \text{Spec}(A)$ i takiego morfizmu snopów quasikoherentnych $\varphi: M^{\sim} \rightarrow N^{\sim}$ na nim, że funktor

$$\mathcal{Z}(T) = \{j: T \rightarrow X \mid j^* \varphi = 0\}$$

jest reprezentowany przez otwarte włożenie, które nie jest domkniętym włożeniem. *Wskazówka: jeśli $T = \text{Spec}(B)$ jest afiniczny, to $j^* \varphi$ pochodzi od homomorfizmu B -modułów $\text{id} \otimes \varphi: B \otimes_A M \rightarrow B \otimes_A N$.*

Zadanie 3 REPREZENTOWALNOŚĆ SCHEMATU HILBERTA PUNKTÓW KLASYCZNIEJ

Ustalmy liczbę $d \in \mathbb{Z}$, traktowaną jako stały wielomian Hilberta. Niech

$$\text{Hilb}^d(\mathbb{A}^n)(T) = \left\{ \begin{array}{c} \mathcal{Z} \xrightarrow{\subset_{cl}} \mathbb{A}^n \times T \\ \pi \searrow \quad \swarrow pr_2 \\ T \end{array} \mid \begin{array}{l} \pi \text{ wiernie płaskie i skończone,} \\ \pi_* \mathcal{O}_{\mathcal{Z}} \text{ skończenie prezentowany snop na } T \end{array} \quad \forall_{t \in T} \dim_{\kappa(t)} H^0(\mathcal{O}_{\mathcal{Z}|_t}) = d \right\}.$$

Niech dla zwiezłości $\mathcal{H} := \text{Hilb}^d(\mathbb{A}^n)$. Niech $S := \mathbb{Z}[x_1, \dots, x_n] = H^0(\mathcal{O}_{\mathbb{A}^n})$ i jak zwykle $S_{(-)} := S \otimes_{\mathbb{Z}} (-)$ oraz $\mathbb{A}_{(-)}^n = \mathbb{A}^n \times_{\text{Spec}(\mathbb{Z})} (-)$.

1. Uzasadnij, że dla każdego $T = \text{Spec}(A)$ oraz $[\mathcal{Z}] \in \mathcal{H}(T)$ moduł $H^0(\mathcal{O}_{\mathcal{Z}})$ nad A jest lokalnie wolny rangi d . Pokaż, że odwrotnie, lokalnie wolny A -moduł rangi d który jest A -algebrą postaci S_A/I daje element $\mathcal{H}(T)$.

Wskazówka: π jest z definicji afiniczne.

2. Niech $\lambda \subset S$ będzie podgrupą abelową rangi d ze względu na dodawanie. Zdefiniujmy obcięty podsноп Zariskiego $\mathcal{H}^{\lambda}: \text{Aff}^{\text{op}} \rightarrow \text{Set}$ zadany przez

$$\mathcal{H}^{\lambda}(A) = \left\{ \text{Spec}(B) \subset_{cl} \mathbb{A}_{\text{Spec}(A)}^n \mid \text{indukowane odwzorowanie } \lambda \otimes_{\mathbb{Z}} A \rightarrow B \text{ jest izomorfizmem} \right\}.$$

Udowodnij, że $\mathcal{H}^{\lambda} \rightarrow \mathcal{H}$ jest dobrze określone i jest otwartym włożeniem. Niech Λ będzie zbiorem wszystkich podgrup abelowych w S rozpiętych przez d jednomianów. Pokaż, że $\{\mathcal{H}^{\lambda}\}_{\lambda \in \Lambda}$ jest pokryciem otwartym $\mathcal{H}$.

3. Dla których $\lambda \in \Lambda$ i ciał $\mathbb{k}$ zbiór $\mathcal{H}^{\lambda}(\mathbb{k})$ jest niepusty?
4. Niech $\lambda \in \Lambda$. Wykaż, że jeśli podschematic $\text{Spec}(B) \subset \mathbb{A}_{\text{Spec}(A)}^n$ odpowiada elementowi $\mathcal{H}^{\lambda}(A)$, to jego ideał jest generowany przez jednoznacznie wyznaczone elementy postaci $\{\mu - \sum_{i=1}^d a_i m_i\}_{\mu}$, gdzie $\{m_i\}_{i=1}^d$ jest bazą jednomianową λ , zaś μ przebiega jednomiany spoza λ .
5. Uzasadnij, że dla każdego $\lambda \in \Lambda$ funktor $\mathcal{H}^{\lambda}$ jest reprezentowany przez schemat afiniczny, który jest domkniętym podschematem przestrzeni afinicznej; włożenie jest zadane przez $[a_i]$.

Nieco niepokoju może wywoływać fakt, że funktor Hilberta jest zdefiniowany inaczej niż na wykładzie. Jeszcze tego nie pokazaliśmy, ale obie definicje pokrywają się.